

اولین همایش ملی گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پایدار

محل برگزاری دانشکده شهید مفتاح همدان

۳۰ آبان ۱۳۹۲

ارزیمان محیط زیست کلان

بررسی توانهای محیطی و گردشگری شهر پره سر در شهرستان تالش با استفاده از سیستم اطلاعات جغرافیایی در جهت توسعه گردشگری روستایی

^{۱*} میثم مهری چروده ، ^۲ سارا بنی نعیمه

^{۱*} مهندس منابع طبیعی mehri1334@gmail.com

^۲ کارشناس ارشد اقلیم شناسی در برنامه ریزی محیطی-سازمان آب و برق خوزستان

چکیده

صنعت گردشگری به عنوان زمینه و گستره ی مؤثری در توسعه اقتصادی، اجتماعی مناطق مطرح می باشد. در حال حاضر صنعت گردشگری به عنوان یکی از مهم ترین منابع تولید درآمد و افزایش فرصت های شغلی و نیز توسعه و گسترش زیرساخت ها و توسعه اجتماعی - فرهنگی و نیز به عنوان موتور و محرک رشد و توسعه اقتصادی مناطق می باشد. گردشگری دارای اشکال مختلف و انواع گوناگونی است که بسته به شرایط محیطی، متفاوت می باشد. یکی از انواع گردشگری، گردشگری روستایی می باشد و می توان گفت که گردشگری روستایی فعالیتی است برای شناسایی روستا به عنوان یک قطب اقتصادی و اجتماعی با در نظر داشتن تمامی هویت و تاریخچه مناطق روستایی. گردشگری در نواحی روستایی به عنوان یک محصول می توان، در تحلیل گردشگری روستایی و عملکرد آن در یک مقیاس کوچک بستر مناسبی را برای توسعه نواحی روستایی فراهم آورد. شهر پره سر در شهرستان تالش نیز با آب و هوای معتدل و کوهستانی، آبهای فراوان، پوشش جنگلی و گیاهی متراکم و غیره نیز جزء نقاطی است که پتانسیل زیادی برای جذب گردشگری در نقاط روستایی دارد. هدف از این پژوهش بررسی توانهای محیطی - گردشگری این شهر با استفاده از قابلیت های سیستم اطلاعات جغرافیایی می باشد. نوع تحقیق کاربردی - توسعه ای و روش بررسی آن کتابخانه ای و پیمایشی می باشد. متغیر های مورد مطالعه شامل نقاط روستایی، موقعیت، فاصله، ارتفاع، اقلیم، راههای ارتباطی و غیره می باشند که با مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفته اند. نتایج حاصل از این تحقیق نشان می دهد که با وجود آب و هوای مساعد، کوهها و رودخانه های مختلف، سرباها و چشمه ها، پوشش جنگلی و گیاهی متراکم، نقاط گردشگری خاص آثار تاریخی متفاوت غیره می تواند باعث افزایش درآمد در نقاط روستایی و به تبع آن ایجاد زیرساختها برای توسعه گردشگری در این نواحی شود. بنابراین باید گفت که وجود عوامل محیطی و گردشگری مختلف در روستاهای شهر پره سر می تواند با برنامه ریزی، مدیریت و آموزش های مختلف، این مناطق را به یک قطب گردشگری در استان و کشور تبدیل نماید.

اولین همایش ملی گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پایدار

محل برگزاری دانشکده شهید مفتاح همدان

۳۰ آبان ۱۳۹۲

کلمات کلیدی: توانهای محیطی، گردشگری، شهرپره سر، گردشگری روستایی، سیستم اطلاعات جغرافیایی

مقدمه

صنعت گردشگری به عنوان زمینه و گستره ی مؤثری در توسعه اقتصادی، اجتماعی مناطق مطرح می باشد. در حال حاضر صنعت گردشگری به عنوان یکی از مهم ترین منابع تولید درآمد و افزایش فرصت های شغلی و نیز توسعه و گسترش زیرساخت ها و توسعه اجتماعی - فرهنگی و نیز به عنوان موتور و محرک رشد و توسعه اقتصادی مناطق می باشد. برای دستیابی به اهداف توسعه گردشگری پایدار و توسعه منطقه ای، کاهش تفاوت های سطح توسعه نواحی شهری و روستایی و تعادل یابی روند توسعه، مطالعات پایه و کسب شناخت همه جانبه از توان های محیطی و فرصت های سرمایه گذاری پایدار در قالب طرح ها و برنامه های توسعه و عمران نواحی در حوزه گردشگری ضروری و اجتناب ناپذیر است. گردشگری دارای اشکال مختلف و انواع گوناگونی است که بسته به شرایط محیطی، متفاوت می باشد که در اروپا، که (Agrotourism) یکی از انواع گردشگری، گردشگری روستایی می باشد دست کم 170 سال سنت و سابقه گردشگری دارد، نزدیک به پنج دهه است آغاز شده است. این در حالی است که کل گسترش و تجربه ایران در صنعت توریسم به چهار دهه هم نمی رسد. به طور کلی می توان گفت که گردشگری روستایی فعالیت است برای شناسایی روستا به عنوان یک قطب اقتصادی و اجتماعی با در نظر داشتن تمامی هویت و تاریخچه مناطق روستایی (Seholfeld, 1996, p 334). گردشگری روستایی به عنوان یکی از گونه های گردشگری مطرح بوده که در بر گیرنده یک گرایش به ریشه ها، یک احساس سنتی در حال رشد همراه با خواست درک تمامی ابعاد محیطی در تجربه گردشگری می باشد.

گردشگری روستایی به سبب عواملی همچون شهر نشینی، علاقمندی به میراث طبیعی، فرهنگی و تاریخی، نگرانی های محیط زیست، شیوه سالم زندگی شهری و امتناع از فرهنگ مصر در سالهای اخیر شکل گرفته و توسعه یافته است (سقای، ۱۳۸۲). این نوع گردشگری، به عنوان یکی از زیر بخش های گردشگری، علاوه بر حفظ ارزش ها و باورها، با ایجاد فرصت های شغلی و کسب درآمد برای ساکنین محلی و توسعه ساختار های زیربنایی، امکان توسعه پایدار و یکپارچه روستایی را فراهم می سازد. از این رو برنامه ریزی در جهت گسترش و توسعه گردشگری بر پایه توسعه پایدار اقتصادی، در راستای رشد و تعالی جامعه روستایی مؤثر می باشد (محمدی یگانه، 1388) این ایده که سرزمین ما کشوری روستایی است و دارای روستاهای گوناگون و می تواند خدمات گردشگری را در کنار فرآورده های کشاورزی و دامی عرضه کند، فکر بسیار خوب و نقطه آغاز خوبی برای این حرکت است (فریار، 1389) برای رسیدن به این هدف در روستاهای مختلف کشور، نیاز به بررسی و شناسایی پتانسیل های گردشگری روستایی می باشد، تا بتوان با معرفی پتانسیلهای گردشگری در روستاها، گردشگران را به این نواحی ناشناخته سوق داده و زیربنای این صنعت را در نواحی روستایی شکوفا سازیم. بنابراین با در نظر گرفتن گردشگری در نواحی روستایی به عنوان یک محصول می توان، در تحلیل گردشگری روستایی و عملکرد آن در یک مقیاس کوچک بستر مناسبی را شهرستان سلسله در استان لرستان نیز با آب و هوای معتدل (Liu, 2006) برای توسعه نواحی روستایی فراهم آورد و کوهستانی، آبهای فراوان، پوشش جنگلی و گیاهی مترکم و غیره نیز جزء نقاطی است که پتانسیل زیادی برای جذب گردشگری در نقاط روستایی دارد.